

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

“TASDIQLAYMAN”

O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor

D.B.Axmadjanov

2024 yil

**RIVOJLANTIRUVCHI MARKAZLARNI TASHKIL QILISH
TEXNOLOGIYASI FANI BO‘YICHA**

SILLABUS

(Ta’lim shakli: kunduzgi 1-bosqich)

Bilim sohalari:	100 000 – Ta’lim
Ta’lim sohalari:	110 000 – Ta’lim
Ta’lim yo‘nalishlari:	60110200-Maktabgacha ta’lim

Chirchiq – 2024 y

14

FAN SILLABUSI

O'quv yili:	2024/2025		
Fan nomi:	Rivojlantiruvchi markazlarni tashkil qilish texnologiyasi		
Fan turi:	Majburiy		
Fan kodi:	RMTE11208 ✓		
Yil:	3 ✓		
Ta'lim shakli:	Kunduzgi		
Ta'lim turi	Bakalavriat		
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	Jami	1-semestr	2-semestr
	240	120 ✓	120 ✓
Ma'ruza	60	30 ✓	30 ✓
Amaliy mashg'ulotlar	60	30 ✓	30 ✓
Laboratoriya mashg'ulotlari	—	—	—
Seminar			—
Mustaqil ta'lim	120	60 ✓	60 ✓
Kredit miqdori:	8	4 ✓	4 ✓
Baholash shakli:	O.N 1	Yozma	Test
	Yakuniy nazorat	Og'zaki	Og'zaki
Fan uchun mas'ul kafedra:	Maktabgacha ta'lim metodikasi		

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif (lar):	Azamatova Dildora Shuxrat qizi
E-mail:	Yuldashovadildora2@gmail.com
Telefon raqami	(99) 8418293
Tashkilot:	Chirchiq davlat pedagogika universiteti, "Maktabgacha ta'lim metodikasi" kafedrası
Taqrizchilar:	D.A.Mutalova - CHDPU, "Maktabgacha ta'lim metodikasi" kafedrası, p.f.f.d (PhD). F.U.Jumanova - Nizomiy nomidagi TDPU Maktabgacha ta'lim metodikasi kafedrası p.f.n., dotsenti.

1.Fan maqsadi (FM)	
FM1	Talabalar dunyoqarashining umumlashgan tizimini yaratish va unda inson o'rmini ko'rsatish, insonning dunyoga bo'lgan bilish, ijtimoiy-siyosiy, ahloqiy, estetik va boshqa munosabatlarini shakllantirish hamda to'g'ri fikrlash mahoratini o'rgatishdan iborat.

2.Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	Pedagogika
2.	Maktabgacha pedagogika

3. Ta'lim natijalari (TN)	
	<i>Bilimlar jihatidan:</i>
TN1	"Rivojlantiruvchi markazlarni tashkil etish texnologiyalari"fanini o'qitishda zamonaviy yondashuvlar va innovatsiyalarni tadbiq qilish uchun zarur bo'ladigan bilim va ko'nikmalarni rivojlantirishni;
TN2	Markazlardagi faoliyatlarni tashkil etish metodlari, usullari, vositalarini;
TN3	Zamonaviy talablar asosida rivojlantiruvchi markazlarda ta'limiy faoliyatlarni to'g'ri tashkil etish qonuniyatlarini'
TN4	Fanning yutuqlarini, fanning amaliyotda qo'llanilishi bo'yicha tadqiqotlardan xabardor bo'lishi lozim
	<i>Ko'nikmalar jihatidan:</i>
TN5	Fanni o'qitishda innovatsion texnologiyalar va zamonaviy yondashuvlardan xabardor bo'lishi
TN6	O'quv-tarbiyaviy faoliyatlarda ta'lim resurslaridan samarali foydalana olishi;
TN7	Mashg'ulotlarni zamonaviy talablar asosida tashkil etish mahortini;
TN8	O'qitish mazmuniga oid axborotlarni qayta ishlash, umumlashtirish va tarbiyalanuvchilarga yetkazish ko'nikmasiga ega bo'lishi kerak.

4.Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: Ma'ruza (M)		Soat
1-yarim yillik		
M1	Rivojlantiruvchi markazlarni tashkil etish texnologiyalari fanining maqsadi, vazifalari va boshqa fanlar bilan bog'liqligi	2
M2	"Takomillashtirilgan ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida rivojlantiruvchi markazlarni tashkil etish.	2
M3	Maktabgacha ta'lim tashkilotida rivojlantiruvchi muhit.	2
M4	Maktabgacha ta'lim tashkilotida rivojlantiruvchi muhit.	2

M5	Mavzuli rejalashtirish metodik qo'llanmasidan foydalangan holda rivojlanish markazlarida ta'limiy faoliyatni tashkil etish.	2
M6	Mavzuli rejalashtirish metodik qo'llanmasidan foydalangan holda rivojlanish markazlarida ta'limiy faoliyatni tashkil etish.	2
M7	Mavzu asosida rivojlantiruvchi markazlarni jihozlash	2
M8	MTTda rivojlanish markazlarida ta'limiy faoliyat jarayonida AKTdan foydalanish.	2
M9	Maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim berishda kompetensiyaviy yondashuv.	2
M10	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlanish markazlarida olib boriladigan ishlarning mazmundorligi	2
M11	Rivojlantiruvchi markazlar, ta'limiy faoliyat va ularga qo'yiladigan talablar.	2
M12	Rivojlantiruvchi markazlar, ta'limiy faoliyat va ularga qo'yiladigan talablar.	2
M13	Rivojlantiruvchi markazlarda o'yin yordamida bolalarni rivojlantirish.	2
M14	Rivojlantiruvchi markazlarda o'yin yordamida bolalarni rivojlantirish.	2
M15	MTTda rivojlantiruvchi muhit va uning turlari.	2
Jami		30
2-yarim yillik		
M16	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi markazlarni jihozlash.	2
M17	Rivojlanish markazlarida bolalarning mustaqil faoliyatlarini tashkil etishning mohiyati.	2
M18	Rivojlantiruvchi markazlarda ishlashda tarbiyachi, yordamchi tarbiyachi, ota-onalar hamkorligi.	2
M19	Rivojlantiruvchi markazlarda ishlashda tarbiyachi, yordamchi tarbiyachi, ota-onalar hamkorligi.	2
M20	Turli yosh guruhlarida rivojlantiruvchi markazlardagi faoliyatlarni tashkil qilish metodikasi.	2
M21	Turli yosh guruhlarida rivojlantiruvchi markazlardagi faoliyatlarni tashkil qilish metodikasi.	2
M22	Turli yosh guruhlarida rivojlantiruvchi markazlardagi faoliyatlarni tashkil qilish metodikasi.	2
M23	Turli yosh guruhlarida rivojlantiruvchi markazlardagi faoliyatlarni tashkil qilish metodikasi.	2
M24	MTTda kun tartibini to'g'ri tashkil etishda tarbiyachining roli.	2
M25	MTT tarbiyachisining rivojlanish markazlarida ta'limiy faoliyatga rahbarlik qilish metodlari.	2
M26	"Til va nutq markazi"da ta'limiy faoliyatni tashkil qilish metodikasi.	2
M27	"Qurish-yasash, konstruksiyalash va matematika markazi"da	2

	ta'limiy faoliyatni tashkil qilish metodikasi.	
M28	"Ilm fan va tabiat markazi"da ta'limiy faoliyatni tashkil qilish metodikasi.	2
M29	"Syujetli rolli o'yinlar va sahnalashtirish markazi"da ta'limiy faoliyatni tashkil qilish metodikasi.	2
M30	"San'at markazi"da ta'limiy faoliyatni tashkil qilish metodikasi.	2
Jami		30
Mashg'ulotlar shakli: Amaliy (A)		
1-yarim yillik		
A1	Rivojlantiruvchi markazlarni tashkil etish	2
A2	"Ilk qadam" davlat o'quv dasturi va uning amaliyotdagi o'rni	2
A3	Ta'lim muhiti – bolalarning to'laqonli ta'lim faoliyatini tashkil etishning asosiy sharti	2
A4	"Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim jarayonini mavzuli rejalashtirish" qo'llanmasi va undan foydalanish tartibi.	2
A5	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi markazlar faoliyatini tashkil etishda uslubiy tavsiyalar.	2
A6	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni rivojlantiruvchi markazlar orqali tarbiyalashda shaxsga yo'naltirilgan yondashuv.	2
A7	Mavzu asosida rivojlantiruvchi markazlarni jihozlash,	2
A8	Ta'limiy faoliyat jarayonida AKTdan foydalanish	2
A9	Rivojlantiruvchi markazlar va ularning ta'limiy faoliyat bilan bog'liqligi.	2
A10	Rivojlantiruvchi markazlarda ta'limiy faoliyatlar orqali bolalarga yangi bilimlarni berishda o'yinlar va o'yinli texnologiyalardan foydalanish.	2
A11	Ta'limiy faoliyat ishlanmalarini tuzishda pedagogning kreativligi.	2
A12	Rivojlantiruvchi markazlarda o'yin yordamida bolalarni rivojlantirish	2
A13	MTTda tarbiyachining o'yin faoliyatiga rahbarlik qilishi.	2
A14	MTTda rivojlantiruvchi muhit va uning turlari.	2
A15	Maktabgacha ta'lim va tarbiyaning davlat standartlari asosida rivojlantiruvchi markazlarni jihozlash tartibi.	2
Jami		30
2-yarim yillik.		
A16	Guruh yoshi nisbatida rivojlantiruvchi markazlarning jihozlanishi	2
A17	Rivojlanish markazlarida bolalarning mustaqil faoliyatlarini tashkil etish	2
A18	MTTda kun tartibini to'g'ri tashkil etishda tarbiyachining roli	2
A19	MTT tarbiyachisining rivojlanish markazlarida ta'limiy faoliyatga rahbarlik qilish metodlari.	2
A20	Rivojlanish markazlari va umumiy guruh bo'lib tashkil	2

	etiladigan ta'limiy faoliyatning bog'liqligi.	
A21	Rivojlantiruvchi markazlarda ishlashda tarbiyachi, yordamchi tarbiyachi, ota-onalar hamkorligi.	2
A22	Rivojlantiruvchi markazlarda ishlashda tarbiyachining mahorati.	2
A23	MTT tarbiyachisining rivojlanish markazlarida ta'limiy faoliyatga rahbarlik qilish metodlari.	2
A24	Rivojlanish markazlari va umumiy guruh bo'lib tashkil etiladigan ta'limiy faoliyatning bog'liqligi.	2
A25	MTT tarbiyachisining rivojlanish markazlarida ta'limiy faoliyatga rahbarlik qilish metodlari	2
A26	Til va nutq markazida ta'limiy faoliyatni tashkil qilish metodikasi.	2
A27	Qurish-yasash, konstruksiyalash va matematika markazida ta'limiy faoliyatni tashkil qilish metodikasi.	2
A28	Ilm fan va tabiat markazida ta'limiy faoliyatni tashkil qilish metodikasi.	2
A29	Syujetli rolli o'yinlar va sahnalashtirish markazida ta'limiy faoliyatni tashkil qilish metodikasi.	2
A30	San'at markazida ta'limiy faoliyatni tashkil qilish metodikasi	2
Jami		30

5.Mustaqil ta'lim (MT)		
MT1	Maktabgacha ta'limda markazlar faoliyati va uslubiyoti fanining predmeti, vazifalari, boshqa fanlar bilan bog'liqligi	4
MT2	Maktabgacha ta'limda markazlar faoliyati va uslubiyoti fani doirasida maktabgacha ta'lim va tarbiyaning davlat standartini ni bajarilishini ta'minlash	4
MT3	Ta'lim muhiti – bolalarning to'laqonli ta'lim faoliyatini tashkil etishning asosiy sharti	4
MT4	Rivojlanish markazlarining faoliyati	4
MT5	Maktabgacha ta'lim tashkilotida rivojlantiruvchi muhit va uning turlari	4
MT6	Ilk qadam" davlat o'quv dasturi va uning amaliyotdagi o'rni	4
MT7	Rivojlanish markazlari, ta'limiy faoliyat va ularga qo'yilgan talablar	4
MT8	Rivojlanish markazlari tasnifi	4
MT9	Guruh yoshi nisbatida rivojlanish markazlarini tashkil etish	4
MT10	Maktabgacha ta'lim va tarbiya standarti va undagi rivojlantiruvchi muhitni tashkil etishga qo'yiladigan talablar	4
MT11	Guruh o'yin maydonchasi	4
MT12	Tabiat burchagi	4
MT13	O'yin burchagi	4
MT14	Ta'limiy faoliyatda pedagogning yondashuvi	4
MT15	"Qurish, konstruksiyalash va matematika"markazida ta'limiy faoliyatni tashkil etish metodikasi	4

Jami		60
MT1	“Syujetli-rolli o‘yinlar va sahnalashtirish” markazida ta’limiy faoliyatni tashkil etish metodikasi	4
MT2	“Til va nutq” markazida ta’limiy faoliyatni tashkil etish metodikasi	4
MT3	“Fan va tabiat” markazida ta’limiy faoliyatni tashkil etish metodikasi	4
MT4	“San’at” markazida ta’limiy faoliyatni tashkil etish metodikasi	4
MT5	Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida rivojlanish markazlarida ta’limiy faoliyatga raxbarlik qilish	4
MT6	Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida rivojlanish markazlarida ta’limiy faoliyatni tashkil etishda o‘yin faoliyati	4
MT7	Rivojlantiruvchi markazlarda ishlashda tarbiyachining mahorati.	4
MT8	Rivojlantiruvchi markazlarda ishlashda tarbiyachi, yordamchi tarbiyachi, ota-onalar hamkorligi yo‘llari	4
MT9	Faoliyat ishlanmalari. Ertalabki doira.	4
MT10	Umumiy guruh bo‘lib ishlash.	4
MT11	Mashg‘ulot(faoliyat)ga tarbiyachining innovatsion yondashuvi.	4
MT12	Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida ekskursiyani o‘tkazish mazmuni	4
MT13	Bo‘lajak maktabgacha ta’lim pedagoglarini kreativ qobiliyatlarini rivojlantirish	4
MT14	Tarbiyachilik kasbi, tarbiyachilik kasbining ahamiyati, tarbiyachilarga qo‘yiladigan talablar	4
MT15	O‘zbekiston Respublikasining “Maktabgacha ta’lim va tarbiya to‘g‘risida”gi qonuni	4
Jami		60

6. Kurs ishi mavzulari

O‘quv rejada kurs ishi rejalashtirilmagan

7. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:

Ma’ruzalar - interfaol keys-stadilar; seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); guruhlarda ishlash; taqdimotlarni qilish; individual loyihalar; jamoa bo‘lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

Amaliy mashg‘ulotlarda - mavzularga oid amaliy kuzatish, bajarish kabi amallar bajariladi.

Mustaqil ishlar quyidagi turlarda amalga oshirilishi tavsiya etiladi:

- esse – dolzarb mavzu bo‘yicha shaxsiy fikrini tanqid, publitsistik va boshqa janrlarda yozma bayon qilish;
- dokladlar tayyorlash;
- konspekt yozish;
- glossariy tuzish;
- individual va guruhii o‘quv loyihasi;
- keys-topshiriqlarini bajarish;
- mavzuli portfoliolar tuzish;
- manbaalar bilan ishlash;
- multimediali taqdimotlar yaratish;

- darslarning metodik ishlanmalarini tayyorlash;
 - darsdan tashqari mashg'ulotlar ishlanmalarini tayyorlash;
- ta'lim yo'nalishi(mutaxassislik)ning xususiyatidan kelib chiqqan holda mustaqil ishlarning boshqa turlaridan foydalanish mumkin.

8. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va amaliy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, ijod qilish va joriy, oraliq nazorat shakllarida yozma yoki og'zaki berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha testlarni topshirish.

9. Fan bo'yicha talabalar bilimini baholash va nazorat qilish mezonlari

Talabalarining ta'lim natijalari 100 ballik reyting tizimida baholanadi. Talabalar tomonidan ta'lim natijalari buyicha ballarni konvertatsiya qilish YeCTS (European Credit Transfer System) tizimi asosida amalga oshiriladi.

Ta'lim natijalarini baholash uchun ballar quyidagi tartibda belgilanadi:

Oraliq nazorat		Yakuniy nazorat		
Oraliq nazorat vaqtida javob berganligi uchun – oraliq nazorat bahosi (ONB); Mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarganligi uchun – mustqil ishni baholash (MIB); Talabaning amaliy, seminar, laboratoriya mashg'ulotlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishi, shuningdek uning ushbu mashg'ulotlardagi faolligi fan o'qituvchisi tomonidan baholab boriladi. Talabani oraliq nazorat turi bo'yicha baholashda, uning o'quv mashg'ulotlari davomida olgan baholari inobatga olinadi.		Yakuniy nazorat vaqtida javob berganligi uchun – yakuniy nazorat bahosi (YNB)		
Oraliq nazoratning maksimal bali 5 baho: $\Sigma ON = ONB + MIB$		Yakuniy nazoratning maksimal bali(YNB) 5 baho		
$\Sigma ON \geq 3$ baho bo'lgan talaba yakuniy nazorat topshirishga ruxsat beriladi. Modul(fan)dan o'zlashtirish ko'rsatkichi(O'K): $\Sigma O'K = YNB$ $\Sigma O'K \geq 3$ baho bo'lganda modul(fan) o'zlashtirilgan hisoblanadi.				
Talabalarining ta'lim natijalarini baholash mezonlari:				
“5”	4,5 – 5	“A”	90 — 100	A'lo
“4”	3,5 – 4,49	“B+”	80 — 89,9	Yaxshi
		“B”	70 – 79,9	
“3”	3 – 3,49	“C+”	65 — 69,9	Qoniqarli

		"C"	60 — 64,9	
"2"	0 — 2,99	"F"	0 — 59,9	Qoniqarsiz

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar	
1.	Ilk qadam" davlat o'quv dasturi (Takomillashtirilgan ikkinchi nashri) T.: 2022
2.	D.Mutalova, G.Tojiboyeva, D.Maxmudova "Maktabgacha Ta'limda Pedagogika" Chirchiq 2021y.
3.	F.R.Qodirova, SH.Q.Toshpo'latova, N.M.Kayumova, M.N.A'zamova "Maktabgacha pedagogika" 2019yil.
4.	D.Q.Asqarova Bolalalarni maktab ta'limiga tayyorlash metodikasi T.: 2020
5.	Z.S.Teshabayeva "Bolangiz maktabga tayyormi?" metodik qo'llanma. T.: 2020.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	Sh.M. Mirziyoyev Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. —T.: "O'zbekiston". — 2017- 102b.
2.	Sh.M. Mirziyoyev "Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz". — T.: "O'zbekiston", 2017. — 488 b.
3.	"O'zbekiston Respublikasi ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablari" 2018 yil. Me'yoriy xujjat. «POLIGRO» nashriyoti
4.	F.Qodirova, SH.Toshpo'latova, M. A'zamova. "Maktabgacha ta'limning me'yoriy asoslari".-T., "Ma'naviyat". 2013
5.	Ш.Шодмонова. Мактабгача таълим педагогикаси. фан ва технологияси. - T.: 2008.
6.	O.Y.Xasanboeva va bo'sh. Maktabgacha taъlim pedagogikasi.T.Илм зиё.2006.
Internet saytlar	
1.	www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi hukumat portali
2.	www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi
3.	www.ziynet.uz – O'zbekiston Respublikasi axborot ta'lim tarmog'i
4.	www.edu.uz - O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi rasmiy veb sayti
5.	www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O'z.MK)
6.	www.ziynet.uz - Ziyonet axborot-ta'lim resurslari portali
7.	www.cspu.uz – Chirchiq davlat pedagogika universiteti veb sayti

Mazkur Sillabus "Maktabgacha ta'lim metodikasi" kafedrasining 2024-yil 17-08 dagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

Mazkur Sillabus "Maktabgacha ta'lim" fakultetining 2024-yil 28-08 dagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan

Mazkur Sillabus Chirchiq davlat pedagogika universiteti Kengashining 2024 yil 29-08 dagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

M.Boltayev

Fakultet dekani

Q.M.Ibadullayev

Kafedra mudiri

L.K.Narimbayeva

Tuzuvchi

D.Sh.Azamatova